

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

Protokolant Katarzyna Wępa

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2024 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w sprawie T. W. skazanego z art. 279 § 1 k.k.

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na niekorzyść

od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Tczewie

z dnia 16 stycznia 2024 r., sygn. akt II K 803/23,

**uchyla w całości zaskarżony wyrok wobec T. W. i sprawę w tym
zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w Tczewie do
ponownego rozpoznania.**

[J.J.]

Andrzej Tomczyk Andrzej Stępka Małgorzata Wąsek-Wiaderek

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Tczewie w dniu 28 września 2023 r. skierował do Sądu Rejonowego w Tczewie akt oskarżenia przeciwko T. W. , Z. G. i K. B. oskarżonym

o to, że w okresie od dnia 23 maja 2023 r. godz. 19:00 do dnia 24 maja 2023 r. godz. 07:00 w M. na terenie działki budowlanej nr [...], działając wspólnie i w porozumieniu, poprzez pokonanie zabezpieczenia drzwi blaszanych garażu, weszli do jego wnętrza, skąd zabrali w celu przywłaszczenia agregat prądotwórczy, mieszadło akumulatorowe m-ki G., radio budowlane m-ki M.1, zakrętkę m-ki M.1 oraz przedłużacz, czym spowodowali straty o łącznej wartości 3.300 zł na szkodę R. J. , tj. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k., zaś w stosunku do Z. G. o przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. (k. 148-149).

Zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i sądowego, oskarżeni T. W., Z. G. i K. B. przyznali się do popełnienia zarzucanego im czynu i złożyli wyjaśnienia zgodne z ustalonym stanem faktycznym.

Na rozprawie przed Sądem Rejonowym w Tczewie w dniu 16 stycznia 2024 r. oskarżony T. W. złożył wniosek w trybie art. 387 § 1 k.p.k. o dobrowolne poddanie się karze i wniósł o wymierzenie mu kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby oraz zobowiązanie do informowania Sądu o przebiegu okresu próby na piśmie co 6 miesięcy (k. 146).

Oskarżeni Z. G. i K. B. również złożyli wnioski o dobrowolne poddanie się karze w trybie art. 387 § 1 k.p.k. (k. 146, 146v.)

Sąd Rejonowy w Tczewie, na podstawie art. 387 § 1 i 2 k.p.k. uwzględnił wnioski oskarżonych o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wyrokiem z dnia 16 stycznia 2024 r., sygn. akt II K 803/23, orzekł m.in:

- oskarżonego T. W. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, który zakwalifikował jako występki z art. 279 § 1 k.k. - i za to wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. zawiesił na okres 2 lat tytułem próby, a na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał go do informowania Sądu o przebiegu okresu próby na piśmie co 6 miesięcy.

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się z dniem 24 stycznia 2024 r. (k. 151).

Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny zaskarżył ten wyrok w części dotyczącej oskarżonego T. W. na jego niekorzyść.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i § 2 k.p.k. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k., poprzez niezasadne uwzględnienie wadliwego wniosku oskarżonego T. W. o skazanie go bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wydanie wyroku skazującego za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, pomimo braku spełnienia określonej w przepisie art. 69 § 1 k.k. przesłanki, aby sprawca w czasie popełnienia przestępstwa podlegającego osądowi nie był skazany na karę pozbawienia wolności, gdy oskarżony został uprzednio skazany m. in. za czyn z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, na mocy prawomocnego z dnia 24 grudnia 2022 r. wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 16 grudnia 2022 r., sygn. akt II K 339/22, co skutkowało wydaniem zaskarżonego wyroku również z rażącą i mającą istotny wpływ na jego treść obrazą przepisu art. 69 § 1 k.k., bowiem zarówno w dacie czynu, jak i w dacie orzekania oskarżony był osobą skazaną w innym postępowaniu na karę pozbawienia wolności, a nadto pozostawał w okresie próby.

Podnosząc powyższy zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Tczewie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się być w sposób oczywisty zasadna, co pozwalało na uwzględnienie jej w całości i rozpoznanie w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego procesowego, a to art. 387 § 1 - 3 k.p.k., polegającego na niezasadnym uwzględnieniu wadliwego wniosku oskarżonego T. W. o skazanie go bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wydanie wyroku skazującego za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, pomimo braku spełnienia określonej w przepisie art. 69 § 1 k.k. przesłanki, aby sprawca w czasie popełnienia przestępstwa podlegającego osądowi nie był skazany na karę pozbawienia wolności.

Słusznie wskazuje skarżący, że z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, iż złożenie wniosku w trybie art. 387 § 1 k.p.k. nie obliguje sądu do jego automatycznego uwzględnienia. Sąd powinien dokonać przede wszystkim jego kontroli w zakresie spełnienia wszystkich warunków dopuszczalności takiego wniosku, w szczególności przeanalizować, czy zaproponowana przez oskarżonego kara i inne środki prawnej reakcji odpowiadają przewidzianym w prawie materialnym sankcjom. W sytuacji, w której treść wniosku tychże regulacji prawnych nie respektuje, niewątpliwym obowiązkiem sądu jest bądź to uzależnienie swojej decyzji o uwzględnieniu tego wniosku od dokonania w nim zmiany konwalidującej dostrzeżoną jego wadliwość (art. 387 § 3 k.p.k.), bądź też rozpoznanie w dalszym ciągu sprawy na zasadach ogólnych (*por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 7 czerwca 2018 r., V KK 172/18, Lex nr 2509700; z dnia 13 lutego 2019 r., V KK 34/18, Lex nr 2622303; z dnia 14 listopada 2017 r., V KK 281/17, Lex nr 2449663*). Stosownie do treści art. 69 § 1 k.k., jedną z przesłanek warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku jest to, aby sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że ustanowiony w art. 69 § 1 k.k. warunek zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, a mianowicie brak skazania na „karę pozbawienia wolności”, odczytywać należy jako obejmujący zarówno skazanie na karę bezwarunkowego pozbawienia wolności, jak i na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (*por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 stycznia 2023 r., IV KK 491/22, Lex nr 3512678; z dnia 31 maja 2022 r., II KK 227/22, Lex nr 3409741; z dnia 26 października 2020 r., IV KK 734/19, Lex nr 30 77385; z dnia 12 marca 2019 r., V KK 103/18, Lex nr 2642114; z dnia 12 lutego 2019 r., II KK 290/18, Lex nr 2622995*). Tymczasem słusznie skarżący wywodzi, że nie było możliwości uznania w odniesieniu do oskarżonego T. W., iż spełniony został warunek braku uprzedniego skazania na karę pozbawienia wolności.

Jak wynika z załączonych do niniejszej sprawy danych z Krajowego Rejestru Karnego z dnia 15 czerwca 2023 r. (k. 63) oraz z dnia 12 października 2023 r. (k. 119), a nadto z akt sprawy II K 339/22, w czasie popełnienia czynu objętego niniejszym postępowaniem, T. W. był prawomocnie skazany na karę pozbawienia

wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 16 grudnia 2022 r., sygn. akt II K 339/22, został on uznany za winnego popełnienia czynu z art. 291 § 1 k.k. i przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., na podstawie art. 291 § 1 k.k., art. 33 § 1 i 3 k.k. i art. 39 pkt 7 k.k. w zw. z art. 34 § 3 k.k. został skazany na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 zł oraz orzeczono wobec niego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 500 zł, a nadto został uznany za winnego popełnienia czynu z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - i za to został skazany na karę roku pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. wykonanie tej kary warunkowo zawieszono na okres próby 2 lat, na podstawie art. 70 § 1 k.k., art. 72 § 1 pkt 1 k.k. i art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zobowiązano oskarżonego do informowania sądu o przebiegu okresu próby, orzeczono nawiązkę w kwocie 2.000 zł na cele związane z zapobieganiem i zwalczaniem narkomanii na rzecz Stowarzyszenia MONAR w W. oraz orzeczono przepadek dowodu rzeczowego. Powyższe orzeczenie uprawomocniło się w dniu 24 grudnia 2022 r. Tym samym, w czasie popełnienia zarzucanego oskarżonemu przestępstwa z art. 279 § 1 k.k., jak również w dacie wydania przez Sąd Rejonowy w Tczewie wyroku o sygn. akt II K 803/23 z dnia 16 stycznia 2023 r., T. W. był już osobą uprzednio prawomocnie skazaną na karę pozbawienia wolności, a nadto pozostawał w okresie próby. W tych okolicznościach warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec T. W. za czyn będący przedmiotem niniejszego postępowania, nie było prawnie dopuszczalne, albowiem zaistniała przeszkoda formalna do wydania orzeczenia o takiej treści.

Rozstrzygnięcie tego rodzaju stanowiło również rażące naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, w postaci obrazy art. 69 § 1 k.k. Ustanowiony w tym przepisie warunek zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, a mianowicie brak skazania na „karę pozbawienia wolności”, odczytywać należy jako obejmujący zarówno skazanie na karę bezwarunkowego pozbawienia wolności, jak i na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W rezultacie, Sąd Najwyższy, uwzględniając kasację Prokuratora Generalnego i uchylił wyrok w części dotyczącej

T. W., przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Tczewie.

[J.J.]

[ms]

Andrzej Tomczyk Andrzej Stępka Małgorzata Wąsek-Wiaderek